

Situații de Urgență

- Prevederi legale, riscuri specifice, măsuri de prevenire și reguli de comportament -

TIPURILE DE RISC SPECIFICE JUDEȚULUI HUNEDOARA

A) RISCURI NATURALE

1. *Cutremur*
2. *Alunecări de teren*
3. *Inundații*
4. *Viituri*
5. *Furtuni*
6. *Avalanșe*
7. *Incendii de pădure*
8. *Secetă*

B) RISCURI TEHNOLOGICE

1. *Accident chimic*
2. *Accident grav pe căile de transport*
3. *Riscuri biologice*

DEFINIȚII PRIVIND SITUAȚIILE DE URGENȚĂ

1. **incendiu** - ardere autoîntreținută, care se desfășoară fără control în timp și spațiu, care produce pierderi de vieți omenești și/sau pagube materiale și care necesită o intervenție organizată în scopul întreruperii procesului de ardere;
2. **cauză a incendiului** - suma factorilor care concură la inițierea incendiului, care constă, de regulă, în sursa de aprindere, mijlocul care a produs aprinderea, primul material care s-a aprins, precum și împrejurările determinante care au dus la izbucnirea acestuia;
3. **mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor** - sisteme, instalații, echipamente, utilaje, aparate, dispozitive, accesorii, materiale, produse, substanțe și autospeciale destinate prevenirii, limitării și stingerii incendiilor;
4. **organizare a intervenției în caz de incendiu** - ansamblul măsurilor tehnico-organizatorice necesare stabilirii forțelor, responsabilităților, sarcinilor, mijloacelor, metodelor și procedeelelor ce pot fi utilizate pentru evacuarea și salvarea persoanelor și animalelor, protecția bunurilor și vecinătăților, precum și pentru stingerea incendiilor;
5. **pericol iminent de incendiu** - situația creată de cumularea factorilor care concură la inițierea incendiului, declanșarea acestuia fiind posibilă în orice moment;

6. **prevenirea incendiilor** - totalitatea acțiunilor de împiedicare a inițierii și propagării incendiilor, de asigurare a condițiilor pentru salvarea persoanelor și bunurilor și de asigurare a securității echipelor de intervenție;
7. **stingerea incendiilor** - totalitatea acțiunilor de limitare și întrerupere a procesului de ardere prin utilizarea de metode, procedee și mijloace specifice;
(extras din Legea 307/2006 - privind apărarea împotriva incendiilor)

1. **dezastru** - evenimentul datorat declansării unor tipuri de riscuri, din cauze naturale sau provocate de om, generator de pierderi umane, materiale sau modificări ale mediului și care, prin amploare, intensitate și consecințe, atinge ori depășește nivelurile specifice de gravitate stabilite prin regulamentele privind gestionarea situațiilor de urgență, elaborate și aprobate potrivit legii;
2. **situatie de protecție civilă** - situația generată de iminenta producerii sau de producerea dezastrelor, a conflictelor militare și/sau a altor situații neconvenționale care, prin nivelul de gravitate, pun în pericol sau afectează viața, mediul, bunurile și valorile culturale și de patrimoniu;
3. **instiintare** - activitatea de transmitere a informațiilor autorizate despre iminenta producerii sau producerea dezastrelor și/sau a conflictelor armate către autoritățile administrației publice centrale sau locale, după caz, în scopul evitării surprinderii și al realizării măsurilor de protecție;
4. **avertizare** - aducerea la cunoștința populației a informațiilor necesare despre iminenta producerii sau producerea unor dezastre;
5. **prealarmare** - transmiterea mesajelor / semnalelor de avertizare către autorități despre probabilitatea producerii unui atac aerian;
6. **alarmare** - transmiterea mesajelor/semnalelor de avertizare a populației despre iminenta producerii unor dezastre sau a unui atac aerian;
7. **adapostire** - măsura specifică de protecție a populației, a bunurilor materiale, a valorilor culturale și de patrimoniu, pe timpul ostilităților militare și al situațiilor de urgență, împotriva efectelor acestora. Adaposturile de protecție civilă sunt spații special amenajate pentru protecția în situații specifice, proiectate, executate, dotate echipate și autorizate potrivit normelor și instrucțiunilor tehnice elaborate de IGSU și aprobate de ministrul administrației și internelor;
8. **asanare** - ansamblul de lucrări și operațiuni executate pentru înlăturarea sau distrugerea munitiei neexplodate și dezafectarea terenurilor, altele decât poligoanele de trageri ale structurilor de apărare, ordine publică și securitate națională.

(extras din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul National de Management al Situațiilor de Urgență)

ORBLIGAȚIILE PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI STINGERII INCENDIILOR

- (1) *Persoanele fizice și juridice sunt obligate să respecte reglementările tehnice și dispozițiile de apărare împotriva incendiilor și să nu primejduiască, prin deciziile și faptele lor, viața, bunurile și mediul.*
- (2) *Persoana care observă un incendiu are obligația să anunțe prin orice mijloc serviciile de urgență, primarul sau poliția și să ia măsuri, după posibilitățile sale, pentru limitarea și stingerea incendiului.*
- (3) *În cazul în care anunțul de incendiu s-a făcut cu rea-credință, fără motiv întemeiat, autorul răspunde contravențional sau penal, potrivit legii, și suportă cheltuielile ocazionate de deplasarea forțelor de intervenție.*

- (1) *În caz de incendiu, orice persoană trebuie să acorde ajutor, când și cât este rațional posibil, semenilor aflați în pericol sau în dificultate, din proprie inițiativă ori la solicitarea victimei, a reprezentanților autorităților administrației publice, precum și a personalului serviciilor de urgență.*
- (2) *În cazul incendiilor produse la păduri, plantații, culturi agricole, miriști, pășuni și fânețe, persoanele aflate în apropiere au obligația să intervină imediat cu mijloacele de care dispun, pentru limitarea și stingerea acestora.*

În cazurile de forță majoră determinate de incendii, persoanele fizice și juridice care dețin, cu orice titlu, terenuri, construcții, instalații tehnologice sau mijloace de transport au următoarele obligații:

1. *să permită necondiționat accesul serviciilor de urgență și al persoanelor care acordă ajutor;*
2. *să permită necondiționat utilizarea apei, a materialelor și a mijloacelor proprii pentru operațiuni de salvare, de stingere și de limitare a efectelor incendiilor produse la bunurile proprii ori ale altor persoane;*
3. *să accepte măsurile stabilite de comandantul intervenției pentru degajarea terenurilor, demolarea unei construcții sau a unei părți din construcție, tăierea/dezmembrarea mijloacelor de transport, oprirea temporară a activităților sau evacuarea din zona periclitată și să acorde sprijin, cu forțe și mijloace proprii, pentru realizarea acestor măsuri.*

(extras din Legea 307/2006)

ORBLIGAȚIILE PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE

ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CIVILE

a) sa respecte si sa aplice normele si regulile de protectie civila stabilite de autoritatile administratiei publice centrale si locale, precum si de conducatorii institutiilor publice, ai agentilor economici ori ai organizatiilor neguvernamentale, dupa caz;

b) sa duca la indeplinire masurile de protectie civila dispuse, in conditiile legii, de autoritatile competente sau de personalul investit cu exercitiul autoritatii publice din cadrul serviciilor publice de urgenta;

c) sa informeze autoritatile sau serviciile de urgenta abilitate, prin orice mijloace, inclusiv telefonic, prin apelarea numarului 112, despre iminenta producerii sau producerea oricarei situatii de urgenta despre care iau cunostinta;

d) sa informeze serviciile de urgenta profesioniste sau politia, dupa caz, inclusiv telefonic, prin apelarea numarului 112, despre descoperirea de munitie sau elemente de munitie ramase neexplodate;

e) sa participe la pregatirea de protectie civila la locul unde isi desfasoara activitatea;

f) sa participe la intretinerea adaposturilor din cladirile proprietate personala si, in caz de necesitate, la amenajarea spatiilor de adapostire din teren;

g) sa-si asigure mijloacele individuale de protectie, trusa sanitara, rezerva de alimente si apa, precum si alte materiale de prima necesitate pentru protectia familiilor lor;

h) sa permita, in situatii de protectie civila, accesul fortelor si mijloacelor de interventie in incinte sau pe terenuri proprietate privata;

i) sa permita instalarea mijloacelor de alarmare pe cladirile proprietate privata sau apartinand asociatiilor de locatari sau proprietari, dupa caz, fara plata, precum si accesul persoanelor autorizate, in vederea intretinerii acestora;

j) sa accepte si sa efectueze evacuarea din zonele afectate sau periclitare de dezastre, potrivit masurilor dispuse si aduse la cunostinta de catre autoritatile abilitate;

k) sa solicite avizele si autorizatiile privind protectia civila, in cazurile prevazute de lege.

(2) Indeplinirea obligatiilor prevazute la alin. (1) revine, corespunzator situatiei in care se gasesc, si cetatenilor straini care desfasoara activitati, au resedinta sau se afla in tranzit, dupa caz, pe teritoriul Romaniei.

(3) Cetatenii declarati inapti de munca din motive medicale sunt scutiti, pe timpul interventiei in sprijinul fortelor de protectie civila, de prestarea de servicii ori de participarea la executarea de lucrari, evacuarea de bunuri si altele asemenea, care presupun efort fizic.

(extras din Legea 481/2004)

SITUAȚII DE URGENȚĂ GENERATE DE INCENDII

Producerea incendiilor în localități poate fi prevenită dacă populația cunoaște și respectă cu strictete regulile și măsurile de prevenire a incendiilor prezentate mai jos:

1. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor la blocurile de locuit

- este interzis focul deschis în apropierea contoarelor și a conductelor de alimentare cu gaz metan, a construcțiilor (amenajărilor) din materiale combustibile;
- ferestrele sau alte goluri ale încăperilor de la subsoluri, demisoluri și parter în care sunt depozitate materiale combustibile vor fi bine închise și prevăzute cu plase de sârmă;
- sub liniile aeriene de alimentare cu energie electrică nu se vor amplasa construcții sau alte amenajări din materiale combustibile;
- căile de acces (străzi, sau alei), nu vor fi blocate cu materiale ori autoturisme parcate pentru a asigura accesul permanent mașinilor de intervenție ale pompierilor;
- se interzice blocarea (parcarea autovehiculelor), acoperirea cu pământ ori alte materiale a hidranților exteriori de incendiu ori deteriorarea acestora;
- pe casele de scări se interzice depozitarea oricăror materiale;
- în garaje nu se vor utiliza sobe metalice, reșouri ori radiatoare electrice cu rezistență neprotejată și instalații electrice improvizate;
- se interzice depozitarea în garaje, poduri și în spațiile de locuit inclusiv pe balcon a lichidelor combustibile (benzină, motorină, etc);
- nu se admite amenajarea de boxe pentru depozitarea materialelor sub casele de scări;
- nu se admite utilizarea centralelor termice de apartament neomologate, amplasate în spații necorespunzătoare ori neverificate periodic;
- Fiecare casă de scări va fi dotată cu 1 stingător tip P6, pentru prima intervenție în caz de incendiu.

2. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor în gospodăriile particulare

a) în spațiile de locuit:

- nu se vor instala mașini de gătit ori cuptoare în bucătării improvizate în apropierea adăposturilor de animale, magaziilor de cereale, depozitelor de furaje, ori anexelor;
- burlanele din metal pentru evacuarea fumului nu vor fi scoase prin ferestre sau pe sub streșină fără a fi izolate de elementele de construcție combustibile; izolarea burlanelor se va face pe o distanță de 40 cm de o parte și de alta a locului de trecere și prin lăsarea unei distanțe de cel puțin 25 cm între fața exterioară a burlanului și elementele combustibile, care se va umple cu zidărie

din cărămidă; este recomandabilă construirea coșurilor pentru evacuarea fumului din cărămidă;

- *se interzice aruncarea cenușii din sobă la întâmplare pe lângă depozitul de furaje, magazii ori adăposturi de animale; aceasta va fi depozitată într-o groapă special amenajată;*
- *sobele ori alte mijloace de încălzire nu vor fi lăsate în funcțiune fără supraveghere și la îndemâna copiilor;*
- *se interzice amplasarea sobelor din metal pe pardoseli din materiale combustibile fără asigurarea izolației termice corespunzătoare;*
- *nu se vor utiliza sobe cu ușițe sau cenușare defecte ori care nu se închid;*
- *se interzice aprinderea focului în sobă cu benzină sau alte lichide inflamabile, ori arderea lemnelor mai lungi decât vatra sobei;*
- *coșurile de evacuare a fumului vor fi verificate / curățate și reparate periodic de către personal specializat și autorizat;*
- *coșurile de fum trebuie prevăzute cu două ușițe pentru curățare, care vor fi permanent închise și vor fi tencuite pentru închiderea fisurilor și crăpăturilor;*
- *se interzice montarea în încăperi a burlanelor cu o lungime mai mare de 10 m sau cu mai mult de 3 coturi;*
- *nu folosiți aparate electrice cu putere nominală mai mare decât a circuitelor de alimentare;*
- *nu lăsați aparatele electrice sub tensiune nesupravegheate, în prezența copiilor ori în apropierea materialelor combustibile;*
- *la tablourile electrice se interzice utilizarea siguranțelor supracalibrate;*
- *reșourile și radiatoarele electrice, precum și fiarele de călcat vor fi așezate pe suporturi incombustibili;*
- *se interzice așezarea pe corpurile de iluminat a unor materiale combustibile: hârtie, textile, materiale plastice;*
- *se interzice montarea conductorilor electrici izolați în material plastic direct pe elementele de construcție combustibile;*
- *păstrați chibriturile, brichetele ori alte surse de foc în locuri în care copiii nu au acces;*
- *nu încuiați copiii singuri în casă în prezența aparatelor de încălzire de orice fel aflate în funcțiune;*
- *nu lăsați la uscat lemne și rufe la distanță mai mică de 1 m față de sobele metalice și 50 cm față de sobele cu acumulare de căldură;*
- *pentru repararea aparatelor și instalațiilor electrice defecte apălați la specialiști;*
- *se interzice folosirea buteliilor de gaze lichefiate fără regulator de presiune, cu garnituri deteriorate ori cu furtunul de alimentare crăpat ori fisurat; încercarea etanșeității buteliei se va face numai cu emulsie de apă cu săpun;*
- *buteliile cu gaze lichefiate se păstrează la distanțe de siguranță față de sursele de căldură;*
- *aprinderea focului la mașina de gătit cu gaze lichefiate se va face cu respectare principiului „gaz pe flacăra”;*

- se interzice lăsarea focului aprins la aragaze fără supraveghere, mai ales pe timpul nopții;
- **Dotăți-vă locuința cu un mijloc de primă intervenție în caz de incendiu**

b) la adăposturi de animale, magazine și dependințe:

- se interzice iluminatul cu mijloace improvizate: lumânări, chibrituri, brichete, etc.;
- nu se vor utiliza instalații electrice improvizate sau cu defecțiuni; corpurile de iluminat vor fi prevăzute cu globuri de protecție, iar instalațiile electrice vor fi executate de către personal autorizat;
- se interzice fumatul și folosirea focului deschis de orice fel;
- ușile adăposturilor de animale se vor deschide înspre exterior, vor fi fără praguri, cu închizători simple care să poată fi manevrate ușor atât din interior, cât și din exterior;
- se interzice folosirea afumătorilor improvizate ori amplasate în magazine, anexe, sub șoproane sau lângă materiale combustibile; acestea vor fi confecționate din materiale incombustibile și vor fi amplasate la distanță de siguranță față de celelalte construcții;
- se interzice depozitarea a mai mult de 25 l lichide combustibile (petrol, benzină, motorină, etc.); recipientii pentru păstrarea lichidelor combustibile vor fi din metal;
- eventuala încălzire a adăposturilor de animale se admite numai dacă sunt folosite sobe cu acumulare de căldură care se alimentează din exteriorul încăperii;

c) la depozitarea furajelor și a altor materiale combustibile:

- se interzice depozitarea furajelor lângă clădirile de locuit, bucătării de vară, magazine, adăposturi de animale, garaje, anexe, etc.;
- terenul pe care se depozitează furajele va fi împrejmuit pentru a împiedica accesul copiilor și jocul acestora cu focul în apropierea depozitului;
- în zona de depozitare a furajelor se interzice fumatul și folosirea focului deschis;
- depozitarea combustibililor solizi pentru foc se face în încăperi separate de alte materiale, în aceste încăperi fiind interzis fumatul, și focul deschis;
- se interzice focul deschis în curți și grădini pentru arderea resturilor vegetale pe timp de vânt, în apropierea locuinței, a depozitelor de furaje și adăposturilor de animale și fără supraveghere;

d) pe timpul campaniei de recoltare și depozitare a cerealelor:

- se interzice fumatul și folosirea focului deschis în apropierea lanurilor și a depozitelor de cereale și furaje;

- nu se vor folosi utilaje agricole cu defecțiuni la instalațiile electrice și de alimentare cu carburanți;
- zilnic la terminarea lucrului utilajele agricole utilizate vor fi verificate și curățate de praf și pleavă prin spălare cu jet de apă;
- dacă se procedează la arderea miriștilor, lucrarea se va efectua numai după obținerea de la primărie a „Permisului de ardere a resturilor vegetale” ; se vor respecta obligatoriu toate măsurile de siguranță prevăzute în permis;
- utilajele folosite la recoltat, vor fi dotate cu mijloace de primă intervenție: stingătoare, recipiente cu apă, găleată, etc;
- în situația producerii unui incendiu, interveniți imediat cu toate mijloacele aflate la îndemână;

3. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor ce trebuie respectate în lăcașurile de cult:

- pe timpul slujbelor ușile de acces și de evacuare vor fi menținute în stare liberă;
- de pe pardoseală vor fi înlăturate covoarele dacă nu sunt fixate, iar pe pereți nu vor fi depuse materiale textile în apropierea locurilor unde sunt amplasate candelile sau lumânări;
- în biserică nu vor intra mai multe persoane decât capacitatea maximă admisă;
- apinderea lumânărilor este admisă numai în locuri special amenajate în exteriorul bisericii și sub supraveghere;
- în caz de incendiu păstrați-vă calmul, ieșiți din biserică în ordine și deplasați-vă pe locul de adunare stabilit;
- participați la evacuarea obiectelor combustibile, respectând ordinea de evacuare prevăzută în planul întocmit și afișat în acest scop și la stingerea incendiului cu stingătoarele sau alte mijloace existente în dotare;

4. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor pe timpul sezonului rece:

- se interzice utilizarea mijloacelor de încălzire și a instalațiilor electrice cu improvizații și defecțiuni sau lăsarea acestora în funcțiune nesupravegheate;
- nu încuiați copiii în casă în prezența sobelor sau a altor mijloace de încălzire în funcțiune;
- respectați distanțele de protecție dintre sobe și materialele combustibile de orice fel;
- amplasați în fața sobei alimentate cu combustibil solid o cutie metalică pentru a preveni căderea lemnului aprins direct pe pardoseala combustibilă;
- nu folosiți consumatori electrice cu putere nominală mai mare decât a circuitelor de alimentare;
- nu utilizați corpuri de iluminat neprotejate în încăperi sau locuri cu pericol de incendiu: poduri, magazii, garaje, anexe;
- se interzice folosirea sobelor cu ușițe sau cenușare defecte ori care nu se închid;

- cenușa și jăratecul vor fi depozitate în gropi special amenajate, iar în condiții de vânt se vor stinge cu apă;

5. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor pe timpul sărbătorilor de iarnă:

- bradul de Crăciun va fi amplasat și amenajat la distanțe de siguranță față de materialele combustibile: perdele, draperii, mobilier;
- se interzice folosirea la bradul de Crăciun a instalațiilor electrice improvizate, care se pot supraîncălzi, ori așezarea pe becuțe a unor materiale care se aprind ușor;
- nu lăsați în funcțiune instalația electrică a bradului de Crăciun fără supraveghere;
- lumânările nu se vor amplasa în apropierea podoabelor combustibile sau ramurilor bradului de Crăciun și vor fi supravegheate în situația în care le aprindem;
- se interzice punerea în funcțiune a instalației de iluminat a bradului, aprinderea lumânărilor, steluțelor, artificiilor, precum și folosirea petardelor de către copii;

6. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor la arderea resturilor vegetale:

- arderea resturilor vegetale se efectuează numai în locurile amenajate și marcate de către primărie;
- zona în care se execută arderea va fi delimitată și se va asigura dotarea cu mijloace de intervenție în situația scăpării de sub control a focului: stingătoare, găleți cu apă, măști de nuiel, etc;
- pe timpul executării lucrării focul va fi menținut în perimetrul aprobat și asigurat;
- zona în care se execută arderea deșeurilor combustibile, a resturilor menajere și vegetale va fi supravegheată permanent;
- la încheierea lucrării de ardere este obligatorie verificarea perimetrului aprobat în vederea depistării și stingerii unui eventual focar de incendiu;
- lucrările de ardere a resturilor vegetale sunt interzise :
 - fără supraveghere și pe timp de vânt puternic;
 - în vecinătatea locuințelor și anexelor acestora;
 - în apropierea stațiilor de reglare și măsurare gaz metan, precum și a conductelor de transport gaz metan supraterane;
 - în apropierea instalațiilor de automatizare și control CF, precum și în apropierea liniilor de cale ferată;
 - în vecinătatea stațiilor PECO și a depozitelor de carburanți;
 - la distanță mai mică de 50 m de culturi agricole și 100 m de zonele cu vegetație forestieră;
 - în apropierea depozitelor de material lemnos și a atelierelor de prelucrare a lemnului;

7. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor la fondul forestier:

- în cazul incendiilor produse la păduri ori plantații sunteți obligați să interveniți cu toate mijloacele de care dispuneți fără a fi solicitat;
- se interzice accesul cu foc deschis și fumatul în pădure sau la o distanță mai mică de 100 m de aceasta;
- toate persoanele care desfășoară activități în pădure vor trebui să cunoască și să respecte regulile de prevenire și stingere a incendiilor specifice;
- mijloacele de transport auto care au acces în pădure vor fi verificate pentru a fi corespunzătoare din punct de vedere tehnic și vor fi dotate cu mijloace de primă intervenție;
- accesul autoturismelor particulare este interzis, iar corturile pentru cazarea turiștilor vor fi amplasate în locurile special amenajate;
- se interzice igienizarea prin ardere a pășunilor aflate în apropierea pădurilor de către proprietarii de teren sau crescătorii de animale;
- nu faceți foc în pădure decât în locurile permise, la adăpost de vânt; înainte de aceasta curățați terenul din apropiere de orice material care se poate aprinde (frunze, iarbă, crengi, etc.);
- nu părăsiți niciodată focul făcut înainte de a vă asigura de stingerea lui completă;
- în caz de incendiu interveniți cu mijloacele pe care le aveți la îndemână și anunțați imediat pompierii la telefonul de urgență 112;

8. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor pe timp de caniculă și secetă:

- identificați locurile și zonele în care crește riscul de incendiu din cauza temperaturii ridicate și a lipsei precipitațiilor;
- se interzice utilizarea focului deschis în curți, grădini din zonele afectate de uscăciunea avansată;
- protejați buteliile cu gaze petroliere lichefiate dacă sunt păstrate în aer liber;
- asigurați în gospodărie o rezervă minimă de apă;
- îndepărtați din zonele afectate de secetă și în care există vegetație uscată cioburile de sticlă care pot acționa în anumite condiții drept concentratori ai razelor solare;
- în locuință asigurați o atmosferă răcoroasă prin montarea de draperii la geamurile expuse la soare, deschide geamurile numai noaptea;

9. Reguli și măsuri de prevenire și stingere a incendiilor la autovehicule:

- verificați periodic la ateliere specializate, starea tehnică, îndeosebi instalațiile electrice și de alimentare cu carburanți;
- nu utilizați siguranțe improvizate (supradimensionate), la tabloul electric al autovehiculului;
- orice scurgere de carburant pe traseul de alimentare de la rezervor la motor, trebuie eliminată imediat;

- reglați corect instalația de frânare pentru a nu se produce supraîncălziri și eventual incendii;
- dacă fumați în autoturism, asigurați-vă că restul de țigară nu l-ați aruncat pe mocheta sau pe scaune;
- autovehiculele care folosesc drept carburant GPL vor fi verificate periodic privind etanșeitatea acestei instalații și vor avea montată pe lunetă un semn convențional de atenționare a celorlalți conducători auto cu privire la existența instalației GPL;
- pentru pornirea pe timp de iarnă a autoturismelor se interzice folosirea focului deschis (facă);
- este obligatorie dotarea cu trusă de prim ajutor pentru situații de urgență și cu minim un stingător în stare bună de funcționare;

**GHID
PENTRU AUTOEVALUAREA RISCURILOR DE INCENDIU
DIN GOSPODĂRIA PROPRIE**

1. Prevederi generale

	DA	NU
Ați apelat vreodată la sfatul unui specialist în prevenirea incendiilor?		
Cunoașteți care sunt primele măsuri pe care trebuie să le luați când observați un incendiu?		
Știți care sunt modalitățile prin care puteți anunța pompierii în caz de incendiu ?		
Aveți în gospodărie 1 stingător de incendiu în stare de funcționare ?		
Supravegheați permanent copiii în timpul jocului ?		
Mențineți permanent libere căile de acces în locuință?		
Supravegheați instalația electrică și lumânările aprinse în bradul de Crăciun ?		
Aveți instalată pe casă sau anexe o instalație de paratrăsnet ?		
Atenționați copiii asupra pericolelor pe care le prezintă chibriturile, brichetele și focul deschis ?		

2. Instalații electrice

	DA	NU
Apelați la profesioniști pentru lucrările efectuate la instalațiile electrice ?		
Înlocuiți imediat întreruptoarele, prizele și cablurile electrice defecte ?		

<i>Încercați să evitați folosirea unei singure prize pentru mai mulți consumatori ?</i>		
<i>Ați amplasat aparatele electrice și electrocasnice astfel încât căldura degajată să nu conducă la aprinderea unor materiale aflate în apropiere ?</i>		
<i>Aveți grijă să nu acoperiți aparatele electrice și electrocasnice aflate în funcțiune ?</i>		
<i>Înlocuiți siguranțele fuzibile arse cu unele noi ?</i>		
<i>Apelați la un specialist când constatați că siguranțele se ard în mod frecvent ?</i>		
<i>Utilizați numai aparate electrice și electrocasnice omologate ?</i>		
<i>În băi și bucătării aveți amplasate întreruptoare și prize de tip normal ?</i>		
<i>Aparatele electrocasnice pe care le utilizați au asigurată legătura la pământ ?</i>		

3. Instalații de încălzire

	DA	NU
<i>Instalațiile de încălzire, coșurile de fum și sobele sunt controlate și curățate periodic de specialiști ?</i>		
<i>Puteți spune când ați efectuat curățirea acestora ultima dată ?</i>		
<i>Aveți grijă să amplasați materiale inflamabile sau combustibile la distanță suficientă de mijloacele de încălzire ?</i>		
<i>Aveți amenajat în loc special pentru depozitarea cenușii și scrumului de țigară?</i>		
<i>Evitați să folosiți aragazul pentru încălzirea locuinței ?</i>		
<i>Aveți grijă ca în fața sobelor să nu cadă bucăți de jar ?</i>		
<i>Folosiți aparate electrice pentru încălzire prevăzute cu termostat ?</i>		
<i>Supravegheați sobele și plitele permanent când sunt în funcțiune ?</i>		

4. Bucătărie, baie

	DA	NU
<i>Aveți grijă să închideți aragazul după utilizare ?</i>		
<i>Curățați periodic de grăsime filtrele hotelor de aspirație ?</i>		
<i>Utilizați numai butelii de aragaz omologate ?</i>		

<i>Înlocuiți garnitura buteliei la fiecare schimbare a acesteia ?</i>		
<i>Modificările făcute la instalația de gaz metan au fost executate de specialiști ?</i>		
<i>Asigurați ventilarea spațiilor în care utilizați gaze și lichide combustibile ?</i>		
<i>Țineți la distanță materialele inflamabile față de aragaz ?</i>		

5. Anexe gospodărești

	DA	NU
<i>Dovediți prudență la manipularea lichidelor inflamabile ?</i>		
<i>Aveți grijă să nu depozitați materiale și lichide inflamabile în poduri, pivnițe sau alte spații neventilate ?</i>		
<i>Aveți amenajat un loc special pentru arderea deșeurilor și resturilor vegetale ?</i>		
<i>Ați amplasat cuptorul de pâine ori soba din bucătăria de vară la distanță suficientă de materialele combustibile ?</i>		
<i>Faceți cel puțin odată pe an curățenie în spațiile de depozitare a lemnului pentru foc, furajelor, cerealelor ?</i>		
<i>Supravegheați periodic fânarele și cerealele depozitate și luați măsuri de ventilare când temperaturile acestora depășesc 55 grade Celsius ?</i>		

NOTA: în situația că după ce ați răspuns la chestionar constatați că mai mult de 1/3 din răspunsuri sunt **NU**, vă recomandăm să reevaluați siguranța la incendiu a gospodăriei dumneavoastră, de preferat recurgând la un specialist din cadrul Serviciului de Urgență Voluntar din localitate.

SITUAȚII DE URGENȚĂ PE LINIE DE PROTECȚIE CIVILĂ

În situații de urgență apelați tel. 112

1. Reguli de comportare și acțiune la inundații :

- *învață semnalele de alarmare transmise prin sistemul protecției civile:*
 - ***alarmă de inundație** - 5 sunete a 16 secunde fiecare cu pauze de 10 secunde între ele;*
 - ***încetarea alarmei** - sunet continuu cu durata de 2 minute;*
- *în cazul în care semnalul de alarmă de inundație vă surprinde acasă, dacă aveți timp luați măsuri de asigurare a bunurilor pe care le dețineți:*
 - *aduceți în casă mobila de curte, uneltele de grădină sau alte obiecte care pot fi luate de apă;*
 - *blocați ferestrele astfel încât ele să nu fie sparte de apă, de obiectele care plutesc sau de aluviuni;*
 - *evacuați animalele și bunurile de valoare în locurile de refugiu dinaintea cunoscute;*
 - *încuiați ușile și ferestrele, închideți apa, gazul și scoateți de sub tensiune consumatorii de curent electric;*
 - *nu stocați saci de nisip pe partea din afara pereților casei; mai bine permiteți apei de inundație să curgă liber prin fundație;*
- *dacă inundația este iminentă procedați astfel:*
 - *mutați obiectele care se pot mișca în partea cea mai de sus a casei, deconectați aparatele electrice și împreună cu familia părăsiți locuința și deplasați-vă spre locul de refugiu dinaintea stabilit care nu poate fi acoperit de nivelul cotelor maxime ale apelor;*
 - *în situația în care sunteți surprins de inundație în afara locuinței (pe stradă, în parc, în gară, în magazin), respectați cu strictețe indicațiile primite și îndreptați-vă spre locul de refugiu cel mai apropiat;*
- *în cazul în care personalul Inspectoratului pentru Situații de Urgență stabilește evacuarea, respectați următoarele reguli:*
 - *urmați ordinea de evacuare stabilită: copii, persoane în vârstă, bolnavi;*
 - *înainte de părăsirea locuinței întrerupeți alimentarea cu apă, gaz, energie electrică și închideți ferestrele și ușile;*
 - *evacuați animalele din gospodărie și dirijați-le către locurile mai înalte, care oferă protecție;*
 - *la părăsirea locuinței, luați documentele personale, o rezervă de alimente, apă potabilă, trusa sanitară, un mijloc de iluminat un aparat de radio, iar pe timp friguros și îmbrăcăminte groasă;*
 - *după sosirea la locul de refugiu, comportați-vă cu calm, ocupați locurile stabilite, protejați și supravegheați copiii, respectați măsurile stabilite;*
- *la reîntoarcerea acasă respectați următoarele:*
 - *nu intrați în locuință în cazul în care aceasta a fost avariată sau a devenit insalubră;*
 - *nu atingeți firele electrice;*

- nu consumați apă direct de la sursă (robinet, fântână), numai după ce aceasta a fost fiartă;
- consumați alimentele numai după ce au fost spălate, fierte și după caz controlate de organele sanitare;
- nu folosiți instalațiile de alimentare cu apă, gaze, energie electrică, decât după aprobarea organelor de specialitate;
- acordați ajutor semenilor surprinși de inundație;
- înlăturați urmările inundației prin degajarea malurilor râului sau pârâului, curățarea locuinței și a mobilierului, dezinfectarea încăperilor, repararea avariilor;
- sprijiniți oamenii afectați de inundație prin găzduire și donare de bunuri materiale, alimente și medicamente;

2. Reguli de comportare în caz de viitură :

- o dacă ești în apropierea unui râu / pârâu, înainte de viitură vei simți un curent de aer rece neobișnuit;
- încearcă să ajungi pe un loc cât mai ridicat, pentru evitarea pe cât posibil a impactului cu viitura;
- nu fugii prin apă și nu înota, pentru că riscul de hipotermie crește prin udarea completă a corpului;
- dacă ai rămas izolat cu un grup, poziția optimă de așteptare este în doi, așezați și grupați spate în spate, pentru a reduce pierderile de căldură;
- economisește lumina și hrana și pune repere pentru a urmări evoluția nivelului apelor;
- nu uita că cei prinși de viitură în locuri izolate nu au murit niciodată de frig sau de foame, ci întotdeauna pentru că au încercat să înfrunte apele dezlănțuite;
- așteaptă calm echipa de salvare;

3. Reguli de comportare în caz de alunecare de teren:

- o alunecările de teren reprezintă deplasări ale versanților dealurilor care se pot produce ca urmare a ploilor torențiale, eroziunii, cutremurelor de pământ sau a unor activități umane;
- o semnele alunecării de teren sunt crăpăturile produse în pământ și în pereții clădirilor, dispariția bruscă a apei din fântâni și izvoare, starea de neliniște a animalelor, scârțâitul elementelor de construcție ale caselor, înclinarea copacilor, stâlpilor de curent electric și a gardurilor.
- ieși imediat din casă pe un teren drept;
- înștiințează vecinii și ajută-i pe cei care au nevoie;
- ia măsuri pentru siguranța familiei și păstrarea bunurilor pe care le deții;
- anunță imediat serviciile specializate ale Inspectoratului pentru Situații de Urgență;

4. Reguli de comportare în caz de furtună:

- *furtuna este un fenomen rezultat din mișcarea rapidă, puternică și de lungă durată a aerului manifestată cu o forță distrugătoare*

- *în situația în care ai fost prevenit despre furtună procedează astfel:*
 - *deconectează alimentarea cu energie electrică a locuinței;*
 - *adună-i pe toți membrii familiei în casă;*
 - *închide ușile și geamurile, protejează-le eventual cu scânduri bătute în cuie;*
 - *evacuează de pe terase și balcoane toate obiectele care ar putea fi luate de vânt; uneltele din gospodărie depozitează-le în încăperi încuiate;*
 - *stinge focul în sobe și oprește centrala termică dacă este cazul;*
 - *adăpostiți-vă pe timpul furtunii în beci sau subsol după caz;*
 - *nu ieși în stradă / curte imediat după ce a încetat vântul, deoarece o rafală se poate repeta;*

- *când furtuna te ia prin surprindere procedează astfel:*
 - *dacă vijelia te-a găsit în loc deschis, nu fugii, mai bine adăpostește-te într-o groapă, șanț, sau altă adâncitură, lipit de pământ și cu mâinile deasupra capului;*
 - *păstrează-ți calmul, acționează conștient și reține pe alții de la fapte disperate din cauza panicii;*
 - *nu te apropia de obiecte metalice - garduri înalte, stâlpi ai rețelei de alimentare cu energie electrică, etc - pentru că furtuna este însoțită de regulă de fulgere;*
 - *stai departe de copacii înalți și izolați, de preferință culcat;*

5. Reguli de comportare în caz de cutremur:

- *cutremurul constă în vibrații ale stratului superior al Pământului, având drept cauză principală erupțiile vulcanice și mișcarea plăcilor tectonice*

a) în locuință

- *identifică în locuință locurile cele mai sigure în caz de cutremur : colțurile interioare ale pereților de rezistență, golurile ușilor, mese, etc.;*
- *instruiește familia și copiii să se ascundă în aceste locuri în caz de cutremur;*
- *asigură mobila, dulapurile cu cărți și alte obiecte cu gabarit mai mare din locuință împotriva căderii, în așa fel încât acestea să nu blocheze ieșirile;*
- *ține la îndemână trusa de prim ajutor, iar dacă urmezi un tratament pregătește rezerve de medicamente suficiente;*
- *în fiecare locuință trebuie să existe o trusă pentru situații de urgență, care cuprinde următoarele:*

- trusa de prim ajutor cu: spirt, feșe, bandaje, apă oxigenată, leucoplast, medicamente de primă urgență, un aparat de radio cu baterii, o lanternă;
- alimente de preferință neperisabile, suficiente pentru cel puțin 3 zile; un deschizător de conserve și minim 5 l apă minerală;
- îmbrăcăminte - cel puțin un schimb de haine pentru fiecare membru al familiei, cizme de cauciuc, impermeabile precum și păături călduroase;
- este recomandabil ca în locuință să aveți un stingător pe care să știți să-l utilizați în caz de nevoie;

b) în altă clădire decât locuința

- păstrează-ți calmul și luciditatea, nu striga și nu alerga;
- alege una din variantele: părăsirea clădirii sau ocuparea unui loc care îți poate asigura siguranță în interiorul clădirii;
- dacă părăsești clădirea, fă-o repede dar atent și nu folosi ascensorul;

c) pe stradă

- rămâi în locul unde te-a surprins cutremurul, la distanță de clădiri;

d) într-un automobil în mișcare

- frânează ușor și oprește-te pe un loc deschis, de preferință la distanță de clădirile înalte dacă te afli în localitate și la distanță de arbori înalți ori linii electrice aeriene dacă te găsești în afara localității;

e) în mijloace de transport în comun

- păstrează-ți calmul și nu intra în panică;
- nu încerca să spargi geamurile și nu alerga spre ușă pentru că ușile se vor deschide de către conducătorul auto;
- după ce ai ieșit din mijlocul de transport deplasează-te la distanță de clădirile înalte;

f) dacă ai fost blocat într-o clădire

- acordă pe cât posibil primul ajutor celor răniți;
- bate la intervale regulate cu un obiect tare în conducte sau în pereți pentru a fi auzit de echipele de salvare;
- dacă ești rănit acordă-ți primul ajutor, respiră regulat și pregătește-te mental pentru foame și sete;
- nu fuma, economisește oxigenul, mișca-te încet ca să nu produci noi prăbușiri;
- dacă în urma cutremurului ești acoperit cu pământ, încearcă să te întorci pe burtă, ca să ușurezi presiunea pe torace și pe abdomen;
- încearcă să-ți masezi mâinile și picioarele pentru a menține circulația sângelui;
- dacă apare senzația de sete pune-ți în gură o pietricică netedă sau un colț din îmbrăcăminte și suge respirând pe nas;

- după cutremur:
- ajută la înlăturarea urmărilor dând prioritate răniților;
- nu încerca să miști răniții grav, așteaptă sosirea personalului calificat;
- participă la evacuarea sinistraților din zona afectată;
- nu consuma apă din rezervoarele deschise până când acestea nu sunt verificate;

6. Reguli de comportare în caz de avalanșă:

- avalanșele se produc de regulă în munții cu versanți abrupti și se formează din zăpada care se strânge pe pantele din apropierea vârfurilor, din următoarele cauze
- înclinația terenului
- cantitatea mare de zăpadă
- temperatura solului
- vântul care poate da un impuls stratului de zăpadă
- lipsa de coeziune dintre cristalele de zăpadă
- cutremurele de pământ
- mișcările străine, ca rostogolirea unei stânci, țipetele turiștilor sau detunăturile armelor de foc, pot pune în mișcare stratul de zăpadă

Cea mai sigură cale de scăpare este evitarea locurilor în care se pot produce avalanșe și fuga pe una din crestele laterale a văii în situația în care acestea se produc.

Dacă ești surprins de avalanșă

- protejați pieptul lipind coatele de coapse
- nu inspira pe nas și pe gură zăpadă
- încercă să exerciți mișcări de înot
- îndepărtează rucsacul

7. Reguli de comportare în caz de accident chimic:

- **accidentul chimic se produce ca urmare a distrugerii sau avarierii depozitelor de substanțe chimice cu toxicitate ridicată rezervoare, instalații, recipienti), creându-se o situație toxică în urma răspândirii pe sol și în atmosferă a uneia sau mai multor substanțe chimice în concentrație periculoasă pentru oameni și animale;**
- **principalele substanțe toxice care pot afecta organismul uman sunt: acetona, cianurile, hidrogenul sulfurat, acidul sulfuric, acidul clorhidric, amoniacul, benzenul, benzina, clorul, formaldehida, iodul, monoxidul de carbon, plumbul, tetraclorura de carbon.**
- păstrați-vă calmul și respectați regulile și măsurile stabilite în asemenea situații de către personalul specializat al Inspectoratului pentru Situații de Urgență;
- opriți alimentarea locuinței cu apă, gaze, și curent electric, stingeți focurile din sobe și întrerupeți funcționarea centralelor termice, după caz;

- decuplați din priză toate aparatele electrice din locuință;
- deplasați-vă la locul de adăpostire stabilit, nu înainte de a lua actele de identitate și trusa pentru situații de urgență;
- înainte de evacuarea locuinței închideți ușile și ferestrele și pregătiți-vă mijloacele de protecție individuală (masca contra fumului și gazelor, cu cartușul filtrant adecvat), pentru a fi folosite imediat;
- limitați la maxim deplasările în afara locurilor de adăpostire, iar dacă o faceți utilizați mijloacele de protecție individuală;
- nu consumați alimente și apă decât din surse protejate și avizate;
- fiți pregătiți în vederea unei eventuale evacuări în afara zonei contaminate;
- evitați contactul cu obiectele din jur;
- părăsirea locului de adăpostire se face numai la semnalul de încetare a alarmei chimice sau la dispoziția Comitetului Local pentru Situații de Urgență;
- executați decontaminarea personală a îmbrăcăminte și a încălțămintei în locurile special amenajate de Comitetul Local pentru Situații de Urgență;
- dacă nu ați fost afectați de accidentul chimic ajutați specialiștii din Inspectoratul pentru Situații de Urgență la acordarea primului ajutor, decontaminarea zonei, asigurarea pazei și ordinii;

8. Reguli de comportare în situația descoperirii de muniții neexplodate:

- o sub denumirea generală de **muniții** sunt incluse următoarele: cartușe pentru arme militare, de tir și de vânătoare, proiectile, bombe, muniție reactivă, mine, cartușe de semnalizare, petarde, grenade și orice alte elemente încărcate cu substanțe explozive;
- anunțați urgent organele de poliție și autoritățile administrației publice locale, precum și Inspectoratul pentru Situații de Urgență despre descoperirea muniției neexplodate;
- nu mișcați de pe loc muniția descoperită neexplodată;
- nu introduceți în clădiri, încăperi sau locuințe muniția descoperită neexplodată;
- nu încercați să demontați și nu predați muniția neexplodată la operatorii economici specializați în valorificarea fierului vechi;
- nu folosiți munițiile neexplodate descoperite pentru a improviza diverse scule pentru uzul gospodăresc ori pentru ornamente;
- nu loviți cu alte obiecte munițiile neexplodate, nu încercați să le tăiați sau să le demontați;
- nu faceți foc în apropierea munițiilor neexplodate și nu le introduceți în foc;
- interziceți copiilor să se joace cu munițiile descoperite neexplodate; asigurați paza acestora până la sosirea specialiștilor pirotehnicieni;

9. Reguli de comportare în situația confirmării unui focar de gripă aviară:

- o virusul gripal aviărilor poate fi luat din focarul activ de gripă aviară dar și de la păsările domestice (curcă, rață, găscă, găină), precum și de la păsările sălbatice în special cele migratoare;
- o manifestări ale bolii la păsări:

- somnolență, ceanoza crestei, sete, diaree cu fecale lichide de culoare verzui;
 - tuse, zgomote respiratorii diverse, lăcrimarea excesivă, întârziere în dezvoltare;
 - găinele ouătoare produc ouă cu modificări ale cojii după care urmează sistarea ouatului;
- o în focarul de gripă aviară se procedează la uciderea integrală a întregului efectiv de păsări, ecarisarea carcaselor și a produselor provenite de la păsări, curățire și dezinfecție. Repopularea se face după cel puțin 21 de zile.
- nu lăsați libere păsările de curte și celelalte animale care pot veni în contact cu ele;
 - copiilor le este interzis să intre în contact sub orice formă cu păsările din curte;
 - nu atinge păsările care par bolnave sau păsările moarte;
 - nu consuma carne de pasăre care nu provine de la un crescător autorizat;
 - evită locurile și suprafețele contaminate cu fecale sau secreții ale păsărilor;
 - spălați-vă frecvent și cu grijă pe mâini cu apă și săpun;
 - anunță imediat medicul veterinar despre orice caz de boală semnalată la păsări sau la alte animale;
 - dacă ai intenția să te deplasezi în altă localitate, informează-te înainte asupra riscului de boală în zona în care te vei deplasa;
 - nu consuma produse din carne de pasăre insuficient prelucrate termic;
 - nu pune carnea preparată pe aceeași farfurie pe care a fost așezată înainte de a fi prelucrată;
 - înainte de a le consuma spală ouăle de pasăre cu apă și săpun;
 - se interzice a se consuma ouă moi sau crude în alimente care nu sunt prelucrate termic;

**PRIMUL AJUTOR ÎN CAZUL ACCIDENTELOR , INCIDENTELOR CASNICE
ȘI SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ DE NATURĂ MEDICALĂ**

1. Victima nu respira si nu are puls

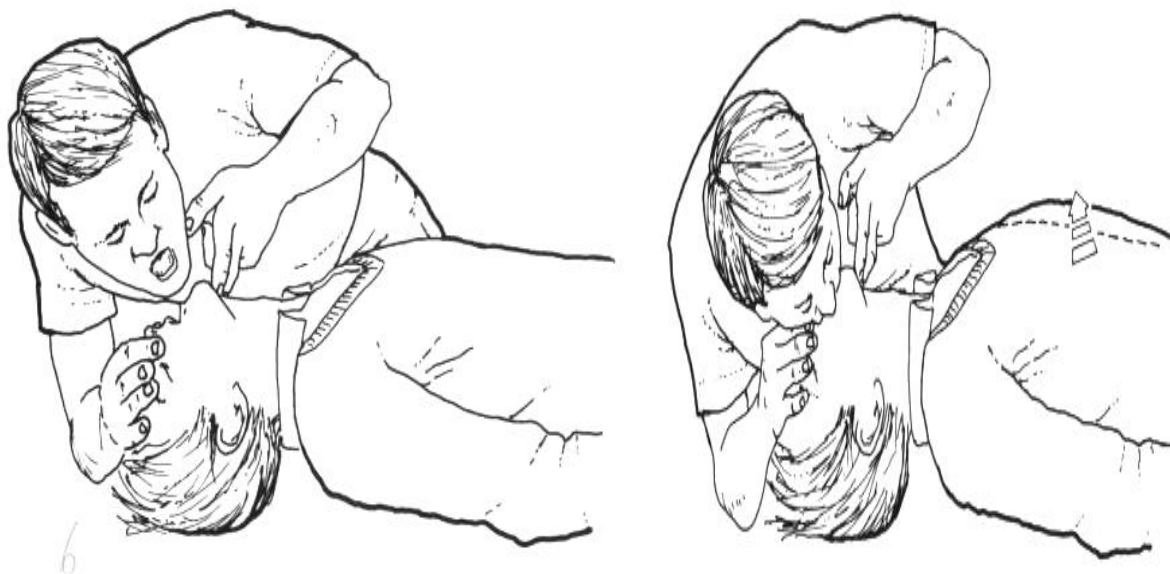
Primul gest în aceasta situatie este anuntarea situatiei la 112 solicitând ajutorul echipei medicale calificate si cu dotare corespunzatoare dupa care începem resuscitarea cardio-pulmonara. Daca victima nu respira, nu are puls si esti sigur ca va sosi ajutor profesionist calificat, începe ventilatia artificiala si compresiunile toracice. Ele se executa succesiv.

- În cazul în care sunteti singurul salvator raportul ventilatie masaj cardiac trebuie sa fie de 2:15, acest lucru repetându-se timp de un minut
- În cazul în care sunteti doi salvatori acest raport trebuie sa fie de 1:5. Se executa 10 cicluri dupa care se face reevaluarea pacientului.

Fiecare ciclu se începe cu ventilatia artificiala si se termina cu ventilatie.

Tehnica ventilatiei artificiale

Îngenuncheati lângă pacient. Cu capul victimei în hiperextensie se mentine gura usor întredeschisa cu o mână, în timp ce cu cealalta se sustine fruntea si se penseaza nasul. Inspirati profund aer ...

...aseaza-ti etans gura pe gura victimei, si insuflati aer timp de 2-3 secunde. În acelasi timp se verifica daca toracele se ridica atunci când noi insuflam .

Fiecare respiratie trebuie sa fie suficient de puternica astfel încât toracele sa se ridice. Tineti capul în hiperextensie cu barbia ridicata îndepartând gura de la gura victimei si lasati ca toracele pacientului sa revina. Volumul de aer pe care îl insuflam este mai important decât ritmul în care îl administram.

2. Tehnica masajului cardiac extern

Cu victima asezata pe spate pe un plan dur se localizeaza punctul de compresie situat în partea inferioara a sternului. Degetul inelar merge de-a lungul rebordului costal pâna la apendicele xifoid (locul de întâlnire a coastelor). La acest nivel lângă acest deget se aseză alte doua degete, respectiv degetul mijlociu si cel aratator, dupa care asezam podul palmei celeilalte mâini, tangent la cele doua degete plasate pe piept, aceasta este locul în care trebuie facute compresionile toracice. Îngenuncheati lângă victima, faceti doua ventilatii, dupa care gasiti punctul de reper cu degetul inelar, pornind din partea inferioara a rebordului costal, catre apendicele xifoid (locul de întâlnire a coastelor). Ajungând cu degetul inelar la apendicele xifoid, asezati degetul mijlociu si aratator lângă el, apoi asezam podul palmei celeilalte mâini, acesta fiind locul în care trebuie facute compresionile.

Asezam cealalta mâna (cea cu care am reperat apendicele xifoid), peste mâna situata pe stern fara ca degetele sa se sprijine pe torace.

Cu coatele întinse, cu bratele perpendicular pe stern, linia umerilor sa fie paralela cu linia longitudinală a pacientului se fac compresionile astfel încât sa înfundăm sternul cu o adâncime de aproximativ 4-5 cm (numărând cu voce tare, si 1 si 2 si 3 si 4 si 5").

Frecventa compresionilor externe trebuie sa fie de 80-100/min

3. Victima nu respira dar are puls:

În acest caz prima etapa de actiune constă din efectuarea unui numar de 10 ventilatii artificiale dupa care vom anunta 961 solicitând ajutor medical calificat. Ne reîntoarcem, reevaluăm starea pacientului si vom actiona în functie de ceea ce vom constata. În cazul în care situatia va fi nemodificata vom continua ventilatia pacientului verificând periodic pulsul pacientului.

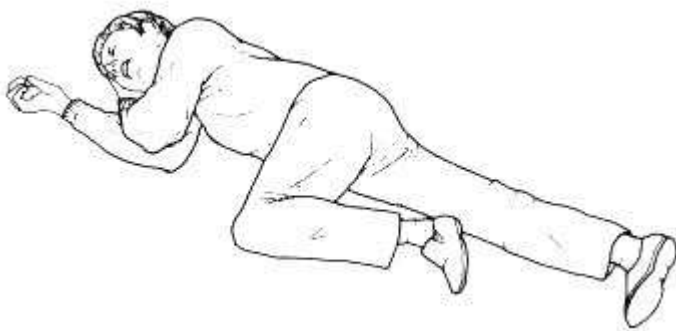
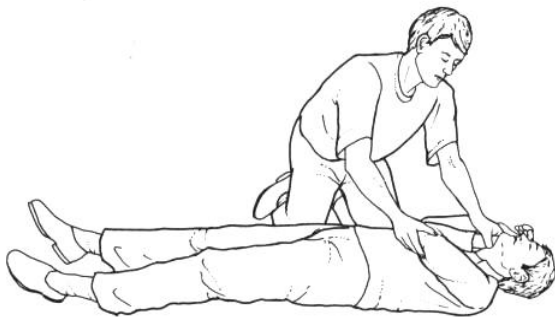

4. Victima respira si are puls:

Daca victima respira si are puls, dar este inconstienta o vom aseza în pozitia laterala de siguranta.

Îngenunchind lângă victima vom elibera caile aeriene prin hiperextensia capului si ridicarea barbiei. Asezam bratul cel mai apropiat al victimei în unghi drept fata de corp, iar antebratul se îndoaie în sus. Vom trece celalalt brat al victimei peste torace asezând dosul palmei pe obrazul victimei.

Se ridica genunchiul (cel opus fata de salvator) victimei, tragându-l în sus si mentinând piciorul pe pamânt. Cu o mână vom prinde umarul opus fata de salvator si cu cealalta mână genunchiul pacientului. Îl vom întoarce lateral spre salvator; ne asiguram ca se sprijina pe genunchi si pe cot, rearanjam capul în hiperextensie si deschidem gura.

Anuntam la 112 solicitând ajutor medical calificat. Ne reîntoarcem apoi la victima, reevaluam situatia si supraveghem pacientul pâna la sosirea echipajului medical.

Electrocutarea

Accidentele datorate curentului electric apar în urma trecerii acestuia prin corpul uman sau ca urmare a producerii unui arc electric. În raport cu intensitatea curentului pot apare urmatoarele manifestari:

- *senzatie de tremuratura a corpului*
- *contracturi musculare generalizate*
- *pierderea constientei si chiar moartea.*

La locul de contact al curentului, victima prezinta arsura, a carei întindere , profunzime si gravitate se datoresc transformarii la exteriorul sau interiorul corpului a energiei electrice în energie calorica. Voltajul arde si intensitatea omoara.

Conduita de urmat:

- *Nu atingeti victima înainte de a întrerupe curentul electric.*
- *Se întrerupe sursa de curent.*
- *Se îndeparteaza victima de sursa de curent utilizând un obiect uscat ca de exemplu o coada de matura, haine uscate, având grija sa va plasati pe o zona uscata.*
- *Evaluarea nivelului de constienta si a functiilor vitale (ABC) este pasul urmator cu mentiunea ca se considera posibilitatea existentei leziunii de coloana cervicala.*
- *Daca victima nu respira si nu are puls se încep imediat manevrele de resuscitare cardio-pulmonara dupa ce a fost solicitat ajutorul unui echipaj calificat.*
- *Toti pacientii electrocutati se transporta la spital.*

Intoxicatiile cu CO

- *Monoxidul de carbon este un gaz incolor, inodor, fara gust, degajat de toate combustiiile incomplete. Este o intoxicatie de cele mai multe ori colectiva si de obicei accidentala.*
- *Acuzele prezentate de pacienti sunt: astenie, cefalee, ameteli, greturi, varsaturi, pierderea constientei, aspect visiniu al pielii.*

Conduita de urmat:

- *Nu este permisa intrarea în zona cu emanari de gaze fara echipament de protectie.*
- *În toate cazurile pacientul trebuie scos imediat din mediul toxic, transportat cât mai rapid la o unitate spitaliceasca.*
- *Daca este posibil administram oxigen cât mai precoce în concentratii mari.*

Intoxicatiile cu medicamente

- Apar în doua circumstante: accidental mai ales la vârstele extreme si voluntar cel mai frecvent fiind intoxicatii polimedimentoase.
- Semne generale prezentate: agitatie sau somnolenta, tulbări de constienta, poate exista o halena specifica, dureri abdominale, varsaturi, diaree.

Conduita de urmat:

- Evaluarea nivelului de constienta si al functiilor vitale (ABC) ale pacientului
- Totdeauna se cauta cutiile de medicamente, flacoane, folii din jurul pacientului si ele vor fi transportate împreuna cu pacientul la spital.
- Daca pacientul este constient se poate încerca provocarea de varsatura, iar în cazul victimei inconstiente se va transporta în pozitia laterala de siguranta.

Intoxicatia cu substante caustice

- În grupul substantelor caustice sunt cuprinse o serie de acizi (azotic, clorhidric, sulfuric, etc.) sau baze puternice (amoniac), sau mai slabe (amoniu), care pot produce în raport cu natura lor si gradul de toxicitate leziuni ale mucoaselor de la simplul eritem la necroza.
- Manifestari clinice (dupa ingestie): constau din senzatia de arsura a mucoasei bucale, dureri la înghitire, varsaturi mucoase apoi sangvinolente, colici abdominale, dureri retrosternale. Starea de soc se poate instala foarte rapid, chiar la câteva ore dupa ingestie.

Conduita de urmat:

- Protectia personala este deosebit de importanta.
- Evaluarea nivelului de constienta si a functiilor vitale (ABC).
- În cazul stopului cardio respirator la efectuarea ventilatiilor gura la gura se evita contactul direct dintre gura salvatorului si gura pacientului; se poate folosi o bucata de tifon sau batista salvatorului.
- Este interzisa provocarea de varsaturi si neutralizarea substantei corozive.
Exemplu: în cazul intoxicatiei cu acizi nu se administreaza lapte sau uleiuri.

Intoxicatia cu ciuperci

- Apare cel mai frecvent în mod accidental.
- Manifestari clinice: colici abdominale, greturi, varsaturi, stare generala alterata.

Conduita de urmat:

- Prezentare cât mai rapid la medic.
- Cu cât se întârzie începerea tratamentului adecvat situatiei, cu atât urmarile pot fi mai grave.
- Se încearcă provocarea de varsaturi, se administreaza substante purgative (sare amara).

Intoxicatia cu fum

- Deseori integrată într-un tablou asociat cu arsuri și traumatisme, intoxicatia cu fum de incendiu este cauza cea mai frecventă de mortalitate și morbiditate a victimelor de incendiu.
- **Manifestari clinice:** cefalee, agitație, tulburări de conștiință, depozite de funingine la nivelul orificiilor nazale, a gurii și a faringelui, tuse, dispnee, voce răgușită.

Conduita de urmat:

- Protecția personală este deosebit de importantă.
- Evaluarea nivelului de conștiință și a funcțiilor vitale (ABC), după ce victima a fost scoasă din mediul toxic.
- Transportul cât mai urgent la spital cu administrare de oxigen „precoce, în concentrații crescute.
- Pacienții inconștienți se transportă în poziția laterală de siguranță.

Hipotermia

- temperatura corpului mai mică de 35°C se numește hipotermie. Valoarea normală a temperaturii corpului este cuprinsă între $36-37^{\circ}\text{C}$. Categoriile de persoane cu risc la hipotermie sunt: bătrâni, copii mici, traumatizații, alcoolicii, drogatii, înecații.
- Temperatura corpului se pierde mai repede în apă decât în aer. În funcție de severitatea hipotermiei semnele pot fi: puls slab palpabil, bradicardie, tensiunea arterială scăzută sau nemăsurabilă, nivelul de conștiință alterată sau coma.

Conduita de urmat:

- Primul ajutor în aceste situații respectă principiile de evaluare și ABC.
- Specific cazului este atenția deosebită ce trebuie acordată la mobilizarea hipotermicului.
- Orice mișcare mai bruscă sau necoordonată poate agrava situația sau poate duce la stop cardiac.
- În cazul pacienților aflați în stop cardiac masajul cardiac este mai dificil de efectuat deoarece toracele hipotermicului este mai rigid.
- Reîncălzirea hipotermicilor se face lent, $1^{\circ}\text{C}/\text{ora}$. Din acest motiv resuscitarea acestor pacienți este de durată mai lungă, până la atingerea temperaturii normale a corpului.
- Defibrilarea nu poate fi folosită decât după ce temperatura corpului este peste 30°C .

Metode cunoscute și folosite pentru reîncălzire sunt:

- reîncălzire externă pasivă, constă din învelirea pacientului cu pături și pastrarea lui în mediu ambiant cald. Acest tip de reîncălzire se folosește pentru pacienții cu hipotermii ușoare sau eventual medii cu temperatura centrală de peste 32°C .

- *reîncalzirea externa activa, se efectueaza prin imersia totala a pacientului în baie cu apa încălzita la 40 grade C sau prin folosirea de paturi încălzite sau pungi cu apa calda. Aceasta tehnica este potrivita pentru pacientii aflatii în hipotermie medie cu o temperatura centrala pâna la 31 grade C sau cel mult 30 grade C. Imersia în apa calda se foloseste atunci când dorim sa reîncalzim pacientul rapid, acest lucru fiind aplicabil la cei care au pierdut temperatura în mod rapid.*
- *reîncalzirea activa centrala - folosite în unitati spitalicesti .*

Arsuri

1. Arsura solară

- o *se produce din cauza expunerii excesive și repetate la raze ultraviolete, apărând bășici la nivelul pielii;*
- Conduită de urmat:**
 - *limitați expunerea la lumina puternică a soarelui la cel mult 15 minute / zi, măbind treptat timpul de expunere;*
 - *purtați haine cu țesătură deasă și evitați expunerea la soare între orele 10 - 15;*
 - *consumați multă apă pentru a menține pielea hidratată;*
 - *nu cojiți pielea arsă și nu spargeți bășicile;*
 - *puneți pe pielea arsă comprese reci ori faceți baie sau duș rece;*
 - *pentru o arsură de gravitate medie pudrați-vă cu mălai;*
 - *pentru arsuri grave prezentați-vă la medic.*

2. Arsuri rezultate în urma unor accidente casnice

- Conduită de urmat:**
 - *rapiditatea intervenției este esențială atât pentru arsurile minore, cât și pentru cele grave;*
 - *puteți să vă tratați singur doar arsurile superficiale; arsurile profunde necesită intervenție medicală de urgență;*
 - *plonjați imediat zona afectată în apă rece cel puțin 10 minute pentru a răci pielea, a opri arsura și a calma durerea; dacă nu aveți apă rece la îndemână folosiți orice lichid rece, neiritant (lapte, ceai rece);*
 - *scoateți bijuteriile sau hainele imediat pentru că zona afectată se poate umfla;*
 - *acoperiți arsura cu pansament steril neaderent sau folosiți orice pânză curată, uscată și absorbantă;*
 - *nu spargeți bășicile și aplicați un ulei sau unguent adecvat;*
 - o *apelați urgent la medic dacă:*
 - *arsura este mai mare de 5 cm;*

- *arsura a afectat țesuturile în profunzime;*
- *arsura este la gură sau la gât;*
- *rana este purulentă, roșie și umflată;*
- *arsura a fost provocată de o descărcare electrică, sau de substanțe chimice caustice;*

Tăieturi și julituri

- o *tăieturile pielii și ale țesutului de dedesupt cauzate de obiecte ascuțite, cum ar fi un cuțit sau un ciob de sticlă, sângerează uneori abundant dacă sunt secționate vase de sânge;*

Conduită de urmat

- *spalați-vă pe mâini cu săpun și apă caldă, înainte de a atinge rana;*
- *spălați cu grijă rana sub un jet de apă călduță, pentru a îndepărta murdăria;*
- *uscați rana cu un tampon steril de tifon sau o pânză curată și țineți apăsat ușor câteva minute;*
- *uniți marginile unei răni deschise cu fâșii subțiri de bandă chirurgicală;*
- *acoperiți o tăietură sau julitură mică cu un pansament adeziv, iar una mai mare cu un pansament din tifon steril fixat cu bandaje;*
- *pentru prevenirea infecțiilor spălați tăietura cu soluție de bicarbonat de sodiu, care este antiseptică. Mierea aplicată pe tăietură previne infecția și grăbește vindecarea;*
- *apelați imediat la medic dacă tăietura nu formează crustă și prezintă semne de infectare;*
- *solicitați urgent ajutor de specialitate dacă sângerarea este gravă sau nu se oprește în câteva minute; dacă aveți un corp străin încorporat în rană; dacă tăietura a fost provocată de un obiect murdar și nu ați fost vaccinat împotriva tetanosului.*

Leșin

- o *leșinul este provocat de reducerea subită a cantității de sânge în creier:, care este astfel privat de zahăr și alți nutrienți precum și de oxigen;*
- o *cauze posibile : statul mult în picioare nemișcat, foamea, respirația prea rapidă, un șoc (ex. aflarea unei vești proaste);*

Conduită de urmat

a) dacă persoana respiră normal și nu a suferit nici un traumatism serios:

- *ridicați-i picioarele deasupra nivelului capului și desfaceți-i hainele care strâng*
- *îndepărtați curioșii din zonă;*
- *când persoana își recapătă conștiința, sfătuiți-o să stea așezată sau culcată calm până la recuperarea completă;*

b) dacă persoana nu își revine după 1 minut:

- *cereți ajutor medical de urgență;*

- *asigurați-vă că persoana leșinată respiră fără dificultate și înclinați-i ușor capul înapoi, pentru a menține deschise căile respiratorii;*
- *dacă persoana leșinată nu are leziuni ale gâtului sau coloanei vertebrale, puneți-o în poziție laterală de recuperare: stând în genunchi lângă ea, îndoiți-i piciorul și apoi brațul aflat pe aceeași parte peste corp. ridicați celălalt braț deasupra capului;*
- *întoarceți ușor persoana în așa fel încât obrazul să se sprijine pe palma brațului îndoit iar piciorul de deasupra să stabilizeze corpul. Ridicați bărbia pentru ai ușura respirația;*

Mușcături și înțepături de insecte

- *reacția alergică la saliva sau veninul unei insecte provoacă durere, mâncărime, roșeață sau umflătură la locul mușcăturii sau înțepăturii; uneori se produce o inflamare foarte periculoasă a căilor respiratorii;*

a) Înțepătura de albină

Conduită de urmat

- *îndepărtați acul de albină apăsându-l pieziș ca să iasă afară;*
- *stoarceți veninul*
- *aplicați în zona dureroasă o soluție de bicarbonat de sodiu dizolvat în apă;*
- *dacă înțepătura este pe față, în gură sau pe gât ori dacă aveți blânde, dificultate la respirat, greață sau vărsături, apelați imediat la medic;*

b) Înțepătura de viespe

Conduită de urmat

- *tamponați locul cât mai curând după înțepătură cu suc de lămâie, oțet, sau ceai de scorțișoară;*
- *dacă înțepătura este pe față, în gură sau pe gât ori dacă aveți blânde, dificultate la respirat, greață sau vărsături, apelați imediat la medic;*

c) Mușcătura de căpușă

Conduită de urmat

- *dacă insecta se ține încă agățată de piele puteți să o îndepărtați acoperind-o cu ulei sau vaselină;*
- *scoateți insecta din rană cu o pensetă;*
- *dacă după o muncătură de căpușă locul s-a înroșit, a apărut o exemă circulară, aveți simptome ca de gripă sau vă dor articulațiile apelați imediat la medic;*